

Med. 2. 262

# DWUTYGODNIK HIGIENICZNY.

ORGAN

Towarzystwa lékarskiego krakowskiego

i

Towarzystwa lékarzy galicyjskich we Lwowie.

Poświęcony Higijenie publicznej i prywatnej, oraz sprawom Organizacyi służby  
zdrowia i stósunkom Zawodu lékarskiego.

Wydawany pod redakcyą

Doc. Dr. Grabowskiego i Prof. Dr. Janikowskiego

w K r a k o w i e.



K R A K Ó W,  
NAKŁADEM REDAKTORÓW

w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego, — pod zarządem Ign. Stelcła.

1876.



778185

22

## SPIS AUTORÓW.

## 1) Krajowych.

Buszek: 65, 139.  
 Cassina: 165, 181.  
 Czyżewicz.  
 Dobrzycki: 138, 200.  
 Grabowski (wszystkie artykuły oznaczone =): 4, 11, 13, 20, 21, 22, 23, 28, 29, 31, 40, 45, 46, 54, 55, 60, 63, 69, 70, 72, 81, 82, 91, 92, 97, 105, 112, 123, 129, 143, 147, 148, 153, 154, 155, 163, 179, 187, 194, 195, 196, 203.  
 Janikowski (wszystkie artykuły oznaczone \*): 6, 7, 13, 21, 22, 23, 30, 33, 39, 40, 41, 46, 62, 63, 64, 72, 82, 83, 84, 85, 90, 98, 100, 104, 105, 106, 108, 111, 114, 123, 129, 136, 137, 138, 139, 148, 152, 155, 156, 157, 161, 162, 169, 170, 171, 172, 179, 186, 187, 188, 195, 203, 204.  
 Jerzykowski: 100, 114.  
 Korczyński: 13.  
 Kremer: 31, 113, 130, 180.  
 Lutostański: 58, 86, 96, 103, 109, 119, 133, 159, 168, 183, 193.  
 M. St.: 8, 18, 34, 41, 51.  
 Natanson: 112.  
 Pawlikowski: 179.  
 Podegimski: 131, 148, 155, 162.  
 Rieger: 27, 36, 43, 68, 77.

Rożański: 1, 17, 25, 93, 101, 117, 126, 133, 141, 165, 173, 181, 189, 193, 200.  
 Sérkowski: 49, 57.  
 Skórczewski: 82.

## 2) Zagranicznych.

Adamkiewicz: 114.  
 Baxter: 84.  
 Carvalho: 31.  
 Diday: 189.  
 Erismann: 64.  
 Fodor: 138.  
 Gull: 153.  
 Krause O.: 56.  
 Kulenkampf: 23.  
 Lorentzen: 162.  
 Magitot: 148.  
 Moczutkowski: 172.  
 Pettenkofer: 22, 30, 39, 64, 72, 83, 90, 98, 106.  
 Virchow: 56.  
 Woillez: 130.  
 Wolff O.: 154.  
 Wolffhügel: 72.



Biblioteka Jagiellońska



1002445601

2468  
 w w w  
 1876



## SPIS RZECZY.

- Akuszarki w Niemczech: 108.  
 Bagna pińskie i ich osuszenie przez pułk. Żylińskiego: 137.  
 Barwa zielona bez truciźny: 153.  
 Bruksella: zob. Wystawę higieny i ratownictwa; Zjazd lekarski; Zjazd higieniczny.  
 Budownictwo. Petycja w sprawie ustawy budowniczej dla Galicyi wystosowana do Sejmu przez Tow. lek. galic. Referat Dra B. Sérkowskiego: 49, 57. — Projekt nowego regulaminu w Niemczech: 39. — Nowe przepisy w Bawarii: 123. — Projekt ustawy budowniczej dla Galicyi i dla m. Krakowa: 203.  
 Cholera. Ochrona od tężce (Zjazd lek. w Brukselli): 12. — Cholera na Wschodzie: 196. — Zdanie Pettenkofra o jej przyczynach: 23.  
 Długość życia średnia u różnych narodów w Austrii: 114.  
 Doły obok domów dla służby kolei żel. północnej Ces. Ferd.: 71.  
 Dur. Epidemija miejscowa w skutek wody zakażonej: 172. — Przeszczepialność grzązek durowych: 172. — Epidemija w skutek zakażenia powietrza istotami zgniłymi: 172. — Porów. Kanalizację. Dym tytoniowy zawiera tlenek węgla: 56.  
 Dynamit: 14, 22.  
 Dyplom doktorski filadelfijski: 155.  
 Dżuma w Bagdadzie: 195.  
 Egzaminacye lekarsko-rządowe w Niemczech. Nowe przepisy: 83.  
 Fabryki. Powietrze w nich zepsute: 153. — Rozporządzenia rządowe dotyczące się opieki lek. nad ludnością tychże w Królest. Polsk.: 8, 18. Fabryka cygar w Krakowie: 203.  
 Fosfor. Powstawanie martwiny fosforowej (*necrosis phosphorica*): 148. — Zdrowie robotników przerabiających tenże: 20.  
 Garbarnia przy ulicy Łobzowskiej: 29.  
 Górniczy pruscy i ich mieszkania: 139.  
 Gruźlica u bydła (*Perlsucht*): 146.  
 Grzyb budowlany; zapobieganie: 113.  
 Honoraryja lekarskie. Taryfa lekarzy amerykańskich: 179. — Uchwały Tow. lek. galic. w tym przedmiocie. Referat Dra Rożańskiego: 134, 141.  
 Hygieapolis: 172.  
 Kanalizacyja; jej wpływ zbawienny na śmiertelność z gorączek tyfusowych: 56.  
 Kanalizacyja Płocka: 204; — Warszawy: 34, 82, 171.  
 Kanały. Czyszczenie i użytkowanie cieczy kanałowej (uchwały Stowarz. niemieckiego ochrony zdrowia publ.): 143.  
 Kanały w Krakowie: 62. — Ich oczyszczenie: 129.  
 Kanały i wychodki. Treść wykładów Prof. Pettenkofra: 30, 39, 64, 72, 83, 90, 98, 106.  
 Kijów; stosunki higieniczne: 106.  
 Kila dziedziczna: 180.  
 Kila. Stosunkowa jej częstość u nierządnie kontrolowanych i pokątnych: 129. — Przedstawienie Towarz. lek. galic. do Wydziału kraj. w sprawie powstrzymania szerzącej się zarazy kilowej, wyprac. przez Dra J. Rożańskiego: 1. — Kila przeszczepiona przy puszczeniu krwi: 262.  
 Kobiety lekarki: 108, 116, 156.  
 Kolej żelazna; pociąg zasypywany śniegiem: 15.  
 Korespondencyja z Królestwa Polskiego, przez Dra St. M.: 8, 18, 34, 41, 51.  
 Korespondencyja Redakcyi: 32, 48.  
 Komisya sanitarna krakowska. Uchwała Rady miejskiej o jej ustanowieniu: 5. — Uwagi o jej zadaniach, przez Dra Janikowskiego: 6. — Jej posiedzenia: 29, 55, 62, 63, 70, 71, 97, 147, 187, 195. — Jej regulamin, wypracowany przez Dra Lutostańskiego: 58.  
 Komisya sanitarna w Płocku: 148. — w Poznaniu: 64, 104.  
 Komisya zdrowia w Piotrkowie: 105.  
 Komitety sanitarne w gub. Lubelskiej: 137.  
 Kopalnie. Wypadek w Bochni, przez Dr. Grabowskiego: 13.  
 Kraków: zob. Doły; Garbarnia; Kanały; Komisya sanitarna; Kramy; Mięso; Nieczystości miejskie; Oświetlenie szpitala; Plantacyje; Policzyja targowa; Rzeźnia; Sekcyja higieniczna; Śmiertelność; Sprawy sanitarne; Stara Wisła; Statystyka lekarska; Stróże; Studnie; Szkoła męzka 4-klasowa; Szkoły średnie; Ulice; Zakład starców.  
 Kramy dla przekupek na placu Szczepańskim: 55, 63.  
 Królestwo Polskie: zob. Fabryki; Korespondencyja; Machiny rolnicze; Urzędnicy lekarscy; Weterynarska służba.  
 Kuchenki naftowe: 153.  
 Kuchnia ludowa we Lwowie: 21. — W Penzie: 162.  
 Kwas siarczany, oparzenie śmiertelne: 22. — węglowy w powietrzu gruntowym: 39.  
 Lekarze powiatowi w Prusiech: 108.  
 Lekarze wybrani do sejmu galicyjskiego: 179. — w Senacie i w Izbie poselskiej w Wersalu: 152. — w Rosyi; ich statystyka: 162. — w służbie publ. w Rosyi. Środki celem powiększenia ich liczby: 131. — Porównaj: Obowiązki; Organizacyje; Wynagrodzenie.  
 Lwów: zob. Kuchnia ludowa; Psy i kagańce; Śmiertelność w r. 1875.  
 Machiny rolnicze; uszkodzenia wynikające z ich użycia w Królestwie Polskiem: 200.  
 Majówka na deszczu: 98.  
 Mąka z krwi: 100.  
 Mieszkania wilgotne; sposób tani osuszania: 139.  
 Mięso. Drożyzna tegoż w Krakowie: 13. — wieprzowe. Rewizya w Poznaniu: 30.  
 Mleko. Nadzór polic. lek.: 144. — kozie trujące w skutek obecności w nim kolchicynu: 113.  
 Nafta: 163.  
 Nieczystości miejskie; ich wywożenie w okolicę ulicy Łobzowskiej: 70.  
 Nierząd (prostytycja). Projekt dozoru policyjno-lek. w Galicyi i W. Ks. krakowskiego: 117. — Uwagi nad tym projektem: 89. — Prośba wniesiona przez Tow. lek. galic. do Rady Państwa o zmianę §§. 194 i 195, tudzież o uchylenie §. 446 projektu nowego kodeksu karnego. Referat Dra Rożańskiego: 93. Porówn. Kilę.  
 Nitrogliceryn: 14, 22.  
 Obowiązki lekarzy. Uchwały Tow. lek. galic. w tym przedmiocie. Referat Dra Rożańskiego: 117. — Uchwały wiece Deleatów niemieckich Towarzystw lekarskich w Dyseldorfe: 122.  
 Obrzezanie uważane ze stanowiska obyczajowego i lekarskiego: 83. — w Peszcie: 123.



Oddychadło z waty Dra O. Wolffa: 154.  
 Odwietrzanie (*desinfectio*); doświadczenia w tym względzie 84.  
 Oględziny pośmiertne w Warszawie: 105, 112.  
 Opisy topograficzno-lékarские. Program tychże, przez Dra Lutoszańskiego: 86, 96, 103.  
 Organizacja lékarzy powiatowych. Wniosek rządowy zmieniający i uzupełniający niektóre postanowienia ustawy z dnia 30 kwietnia 1870: 3. — Uwagi nad tym wnioskiem, przez Dra Grabowskiego: 4. — Sprawozdanie wydziału budżetowego Rady Państwa: 47, 73, 170. — Petycja w téjże sprawie przelożona Izbie pos. Rady Państwa przez Komitet centr. II wiecu towarzystw lék. rakuskich: Referat Drów Hussy, Rożańskiego i Gaustera: 173. — Kilka uwag w sprawie noweli do ustawy zdrowotnej z dn. 30. kwietnia 1870, przez Dr. Rożańskiego: 189.  
 Organizacja lékarzy powiatowych i organizacja zdrowotna gminna. Podanie Tow. lék. galic. do Namiestnika hr. Potockiego, wyprac. przez Dra Rożańskiego: 17, 25.  
 Organizacja służby higieny publicznej (Zjazd lék. w Brukselli): 28. — służby zdrowia gminnej w Galicyi. Projekt Tow. lék. galic. Referat Dra Rożańskiego, ze współudziałem Dra Cassiny: 165, 181.  
 Ospa w Anglii: 195. — Co począć z oseskiem, jeżeli matka dostanie ospę? 114. — Czy wskutek szczepienia ochronnego mogą powstać choroby: 114. — Nagrody dla lékarzy szczepiących: 203. — Nowa instrukcja o szczepieniu ochronnym w Galicyi: 149. — Przeniesienie ospy za pośrednictwem psa: 153. Szczepienie ochr. limfą glicerynową salicylową: 162. — Zakup krowianki w Krakowie: 71.  
 Oświetlenie szpitala św. Łazarza w Krakowie gazem z nafty surowej: 13.  
 Otrucie ołowiowe w gazowni: 100. — wskutek fabrykacji lontu ogniowego: 138.  
 Ozon. Przyrząd do wytwarzania go: 31.  
 Palenie łożysk w zakładzie położniczym wiedeńskim: 82. — Palenie zwłok ludzkich: 106.  
 Partacze lékarscy w Bawarii: 30. — w Niemczech: 108.  
 Peszt: zob. Obrzezanie; Zjazd antropologiczny.  
 Piwo. Jak poznać dobrze wyrobione i wystale: 155. — Piwo zwierzące: 114.  
 Pijaństwo. Liczba szynków itp. w Koninie: 155. — Projekt ustawy o ukróceniu tegoż w Galicyi: 171, 185. — Uwagi nad tymże projektem, przez Dra Janikowskiego: 186.  
 Piotrków: zob. Komisję zdrowia.  
 Plantacje krakowskie: 111.  
 Płock: Zob. Kanalizację, Komisję sanitarną i Wodociągi. Pokarmy i napoje; zob. Zafałszowanie.  
 Policja targowa w Krakowie: 13, 90.  
 Po sejmie; przez Dra Janikowskiego: 85.  
 Poznań: zob. Komisję sanitarną; Mięso wieprzowe.  
 Przed sejmem; przez Dra Janikowskiego: 33.  
 Przewietrzanie mieszkań sposobem Dra Natansona: 112.  
 Przytulki nocne w Nikolajewie: 155.  
 Psy i kagańce we Lwowie: 178.  
 Rada zdrowia krajowa galicyjska. Posiedzenie dnia 15 maja 1876: 104. — Sprawozdanie za r. 1874: 203.  
 Respirator; zob. Oddychadło.  
 Rosyja: zob. Kuchnię ludową; Lékarzy; Przytulki nocne; Stan lékarski; Wojsko.  
 Rozporządzenie ministerstw spraw wewn. i handlu tyczące się sprzedaży trucizn: 197.  
 Rzeźnia miejska w Krakowie. Sprawozdanie Dra B. Lutoszańskiego: 109, 119.  
 Sejm galicyjski. Sprawy lékarские i sanitarne w tymże. 54, 60, 69, 81. — Zob. przed Sejmem; Sprawy sejmowe; Po Sejmie.  
 Sekcja higieniczna Towarzystwa lék. krak.: 21, 29, 39, 63, 82, 194.  
 Śmiertelność w Krakowie: 47, 71, 72. — we Lwowie w r. 1875: 21. — niektórych miast w monarch. austr. 40. — w domu podrzuktów w Warszawie: 204.  
 Sprawdzanie zgonów; zob. Oględziny pośmiertne.  
 Sprawy sanitarne w Radzie miejskiej krakowskiej: przez Dra Janikowskiego: 7.  
 Sprawy sejmowe; przez Dra Janikowskiego: 41.  
 Sprawy zawodu lékarskiego. Odpowiedź na program II Wiecu towarzystw lék. rakuskich dana przez Tow. lék. galic. Referat Dra Rożańskiego: 101. — Porównaj: Honoraryja; Lékarzy; Organizację; Stan lékarski; Takse lékarską; Wiece.  
 Spusty: zob. Kanały.

Stan lékarski. Ref. rma tegoż i stosunku jego do publiczności w Rosyi: 51. — Sprawozdanie w tym przedmiocie Dra Sciepury w Tow. lék. kaukaskim: 53.  
 Stancje dla uczniów; ich higijena: 137.  
 Stara Wisła. Projekt uregulowania jéj koryta: 187.  
 Statystyka lékarska: 138. — Projekt zbierania wiadomości statyst. w Krakowie; sprawozdanie Dra Janikowskiego: 157. — Ustalenie biura statystycznego krajowego: 60.  
 Stowarzyszenie niem. ochrony zdrowia publ.: 92, 143.  
 Stróże; ich pomieszkania w Krakowie: 38.  
 Studnie w Krakowie. Kilka słów o poprawieniu w nich wody, przez Dra J. Buszka: 65. — Projekt regulaminu co do ich kopania, utrzymania itd., przez Dra Lutoszańskiego: 133. — studnie w Warszawie: 195.  
 Suchoty płucne; zob. Wojsko rosyjskie.  
 Szczurojadów stowarzyszenie: 172.  
 Szkoła męzka 4-klasowa przy ulicy św. Scholastyki w Krakowie. Uwagi o jéj budowie, przez Dr. Grabowskiego: 46. — Szkoły średnie w Krakowie; ich higijena: 136.  
 Szpital lwowski: 61, 62, 69, 81, 82. — Szpitale położnicze. Śmiertelność położnic: 20.  
 Taksa lékarska ustanowiona przez węgierskie Ministerstwo spraw wewn.: 193.  
 Targi: zob. Policję targową.  
 Towarzystwo lékarские warszawskie. Posiedzenia biologiczno-higijeniczne: 21, 55, 105, 112, 195.  
 Trucizny: 197.  
 Tymol jako środek odwietrzający: 31.  
 Tytuń: zob. Dym tytuniowy.  
 Uduśnienie; zob. Zamartwice.  
 Ulice w Krakowie. Poléwanie i zamiatanie: 104.  
 Uniwersytet lwowski; wydział lékarski projektowany: 61.  
 Urzędnicy lékarscy w Król. polsk.; niewłaściwe postępowanie niektórych względem lékarzy prakt. i szpitalnych: 53.  
 Utonienie; zob. Zamartwice.  
 Wapno; zaradzanie jego wpływowi żrącemu na oczy: 148.  
 Warszawa: zob. Kanalizację; Oględziny pośmiertne; Stancje dla uczniów; Studnie; — Śmiertelność w domu podrzuktów. Towarzystwo lékarские.  
 Weterynarska służba w Król. Polsk. Jéj reforma: 42.  
 Wiadomości bibliograficzne: 16, 24, 32, 40, 45, 48, 124, 56, 100, 116, 140, 156, 164, 172, 196.  
 Wiece delegatów niemieckich Towarzystw lékarских odbyty w Dyseldorfie: 122. — Wiece IIgi delegatów Towarzystw lékarских rakuskich: 123. — Sprawozdanie z tegoż Wiecu, przez Dra Rożańskiego: 125. — w sprawie urządzenia Wydziału IIgo Wiecu, odezwa c. k. dyrekcyi policyi w Wiedniu i odpowiedź Wydziału: 202.  
 Wilgoć powietrza i śmiertelność: 23.  
 Wino. Czyszczenie kaolinem, wynalazek Bogd. Hoffa: 152, 171.  
 Włośnica blisko Wiednia: 30.  
 Wojsko rosyjskie. Śmiertelność z suchót płucnych: 164.  
 Woda; sposób jéj dostarczania w Żytomierzu: 162. — Zaopatrzenie miast: 46. — Woda bagienna; oczyszczanie téjże: 72. — Wodociągi projektowane w Płocku: 35.  
 Wścieklizna u psów na w. Zelandyi: 129. — Uchwały Stowarz. niem. ochrony zdrowia publ.: 145. — Porównaj Psy i kagańce.  
 Wystawa higieny i ratownictwa w Brukselli: 123, 161, 169.  
 Wynagrodzenie lékarzy; zob. Honoraryja i Takse.  
 Zafałszowanie. Kiedy towar należy uważać za sfałszowany: 139.  
 Zakład chemiczno-sanitarny w Dreźnie: 106. — Zakłady lékarsko-chirurgiczne: 203.  
 Zakład starców, kalek i dzieci pod opieką krak. Tow. Dobroc. zostających. Uwagi higieniczno-lékarские Dra Lutoszańskiego: 159, 168, 183, 193.  
 Zamartwica. Przyrząd do ratowania uduśnionych, zwłaszcza utopionych i noworodków: 130.  
 Zjazd antropologiczny i statystyczny w Peszcie: 152. — Zjazd higieniczny w Brukselli 1876 r.: 91, 161. — Zjazd lékarский międzynarodowy w Brukselli w r. 1875: 11, 20, 28, 45. — Zjazd lék. międzynarodowy w Filadelfii: 92.  
 Zwiérzęta domowe. Choroby, które od nich grożą ludziom: 145.  
 Żytomierz: zob. Wodę.